

Bedre jagt er en sidegevinst

Det er ikke profit, der driver private jordejere til at etablere vådområder på deres ejendomme – men derimod kærlighed til naturen. Sådan er det på Torbenfeldt Gods på Vestsjælland.

– Jeg synes, det ser rigtig godt ud, Peter, siger vildtkonsulent Hans Erhardi med lavmælt stemme og lader blikket glide henover det grumsede vandspejl på den lille sø mellem granerne.

Det dæmpede stemmeleje ligger på rygraden af den garvede vildtkonsulent som en naturlig refleks efter mere end otte år i skovene på Odsherred Statskovdistrikt. En flok gråænder slår op fra søen og flyver i stejl stigning over gran-toppene forstyrret af vores tilstedeværelse.

– Var de nu blevet liggende ude på vandet, så vidste jeg, at de med garanti var blevet sat ud, fortsætter Hans Erhardi og skeler over til Peter Trechow.

Han smiler tilbage vel vidende, at det ifølge støttereglerne er forbudt at sætte ænder ud her. Men indtil videre er alt i skønneste orden.

25 procent vand

Vi er på besøg på Torbenfeldt Gods på Vestsjælland. Godsejer Peter Trechow har i løbet af de sidste fire år etableret ni vådområder i form af vandhuller og regulære søer på det 1647 hektar store

gods. I virkeligheden er der mere tale om naturgenopretning, for ifølge godsets annaler lå vådområderne her i forvejen som en naturlig del af godsets jord. Men som i resten af Danmark drænedes jorden i takt med, at de store industrilandbrug vandt frem. For 150 år siden var 25 procent af Danmarks areal dækket af våd- og engområder, i dag er tallet nærmere 4 procent.

– I 1966 blev området drænet og der blev plantet asp her, husker Peter Trechow og nikker ud mod søen.

– Dengang havde man jo en idé om, at der var penge i at lave tændstikker, fortsætter han.

Symbolsk beløb

Det viste sig ikke helt at holde stik. Faktisk kunne salget af træet knap betale den maskine, som efterfølgende skulle knuse de genstridige asperødder og på den måde forhindre dem i at spire igen. Og det skattepligtige beløb på 6.000 kroner (i dag 8.000 kroner, *red.*), som Peter Trechow har modtaget i støtte for at etablere vandhullet, er i bedste fald symbolsk i den sammenhæng.

– Jeg har altid været glad for naturen. For mig handler det her ikke om penge, men først og fremmest om at skabe en så varieret fauna som overhovedet muligt, siger han og fortsætter:

– Det er da rigtigt, at herlighedsværdien på hele ejendommen stiger, og man samtidig styrker den naturlige vildtbestand, hvilket i sidste ende kan give et højere jagtudbytte, men det er blot en sidegevinst, forklarer han videre.

Vildtkonsulent Hans Erhardi nikker genkendende. Han har hørt argumenterne før. Han er glad for alle typer af argumenter, der kan få de private jordejere til at etablere vandhuller og søer på deres ejendomme – for målet er at genskabe så mange af de oprindelige vådområder som muligt til gavn for flora og fauna.

Og når først et vådområde er etableret, er det næsten som en slags tinglysning af ejendommen, fordi det får status som et §3-område under naturbeskyttelsesloven.

– Skal man ændre på området igen, så kræver det først en dispensation, og det er meget svært, slutter vildtkonsulenten synligt tilfreds.

400 nye vandhuller på tre år

I tre år har der eksisteret en forsøgsordning, hvor private jordejere har kunnet få tilskud til at etablere vådområder på deres jord.

Ordningen – der har vist sig at være en gevinst for både naturen og jægerne – forlænges nu med yderligere tre år.

Derfor er vådområder vigtige

Vand i form af moser, våde enge, små vandhuller, søer eller vandløb er alt sammen med til at bringe mere liv til et område – både i form af planter, insekter, padder, krybdyr og hvirveldyr. Hvadenten der er tale om etablering af nye vådområder eller pleje af eksisterende vådområder, er de med til at give naturen en større variation og dermed flere levesteder og mere føde til vildtet. Allerede kort tid efter etableringen af vådområdet vil man kunne registrere flere dyr og flere forskellige arter i området. Det tager lidt længere tid før en mere varieret flora indfinder sig.

Ansøgningsskema og vejledning kan downloades på: <http://www.skovognatur.dk/Service/Tilskud/Vandhuller/>

Tilskudsordningen er specielt rettet mod at skabe ny natur i form af nye eller genskabte vådområder, som kan give grundlag for et alsidigt dyre- og planteliv. Ordningen er netop blevet evalueret, og resultaterne er gode. Omkring 400 vandhuller er det blevet til, og sammen med de sprøjte- og dyrkningsfrie zoner omkring vådområderne betyder det, at der blevet etableret ca. 100 hektar ny natur.

Tilskudsordningen administreres af Skov- og Naturstyrelsen og er finansieret over jagttegsmidlerne med en årlig pulje på to millioner kroner. Der ydes ca. 8.000 kroner pr. projekt. Selvom tilskuddet er behæftet med en

række betingelser, som fx at der ikke må sættes ænder eller fisk ud, og at der ikke må fodres, så kalder formand for Danmarks Jægerforbund, Kristian Raunkjær, ordningen for en win-win-situation for både miljøet og jægere.

– Med denne ordning i hånden kan den lokale jæger henvende sig der, hvor han går på jagt, og sige: Se, var det ikke en idé at lave et vandhul her, hvor du alligevel ikke kan dyrke noget? På den måde gavner det både miljøet og jægerne, siger han.

At det netop er på marginaljorderne, at det bedst kan betale sig at etablere et vandhul, er ingen tilfældighed. De er oftest drænedes områder, og mange gange behøver jordejeren blot at knække et drænrør eller to. Gevinsten er en forøget herlighedsværdi og med tiden et større jagtudbytte.

Fordelingen af tilskudsmidlerne sker efter en geografisk nøgle og et pointsystem, hvor netop tidligere vådområder prioriteres højt. Derimod ydes der ikke tilskud til eksisterende naturområder omfattet af §3 i naturbeskyttelsesloven. På den måde er ordningen også udtryk for en form for naturgenopretning.

Er du i tvivl om, hvorvidt der tidligere har været vådområder på en ejendom, så gå ind på Kort & Matrikelstyrelsens hjemmeside www.kms.dk. Her kan du søge oplysninger i gamle landkort. Gå ind under menupunktet "Mest til fritid", klik på underpunktet "Find et sted" og herefter "Danmark før og nu".

Vildtkonsulent Hans Erhardi ser ud over det nye vådområde, som er et ud af flere, som godsejeren på Torbenfeldt Gods har etableret inden for de sidste år.

Antallet af etablerede vådområder under forsøgsordningen fordelt på landsdele

2003	Jylland 59	Fyn 12	Sjælland 6	Sum: 77
2004	Jylland 110	Fyn 17	Sjælland 23	Sum: 150
2005	Jylland 113	Fyn 18	Sjælland 49	Sum: anslået 160-165

Tallene for 2005 er kun godkendte projekter.

Hvor mange der bliver gennemført, ved man først efter 1. november.

Bornholm er med under Sjælland.